

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – IV. razred

Za školsko natjecanje u 6 kategoriji: 20. stoljeće zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Gospodarski razvoj Europe i svijeta u međuratnom razdoblju: u demokratskim državama te komunizmu, fašizmu, nacizmu s posebnim osvrtom na veliku gospodarsku krizu.	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.4.1. Učenik preispituje različite oblike i etape gospodarskog razvoja Europe i svijeta u prvoj polovici 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • analizira utjecaje Prvoga svjetskog i velike gospodarske krize na ekonomske aktivnosti i razvoj gospodarstva pojedinih država; • preispituje gospodarski razvoj te politička i ekonomska rješenja.
Društvo i svakodnevica u prvoj jugoslavenskoj državi.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.4.1. Učenik prosuđuje odnose različitih društvenih skupina te dinamiku društvenih promjena u prvoj jugoslavenskoj državi.	Učenik u ispitu znanja: • analizira život ljudi i karakter demokratskog sustava u prvoj jugoslavenskoj državi; • prosuđuje obilježja pojedinih političkih grupa u prvoj jugoslavenskoj državi s osobitim osvrtom na rasne, nacionalne i vjerske ideje.
Znanost i tehnologija u prvoj polovici 20. stoljeća/ Svijet, Europa i Hrvatska.	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.4.1. Učenik vrednuje razvoj tehnologije i izume koji su promijenili život čovjeka u prvoj polovici 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • prosuđuje utjecaje tehnološkog i znanstvenog razvoja na svakodnevni život ljudi; • tumači političke odluke i rješenja koja utječu na tehnološki i znanstveni razvoj.

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – IV. razred

Za županijsko natjecanje u 6 kategoriji: 20. stoljeće zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Drugi svjetski rat Europi i Hrvatskoj. Europa - zaraćene države, bitke prekretnice, politika zaraćenih saveza. Hrvatska - okupacija i podjela prve jugoslavenske države, Nezavisna Država Hrvatska. Politika terora nad građanima (posebice Židovima, Srbima i Romima). Antifašizam i partizanski pokret.	Domena D. Politika	POV SŠ D.4.1. Učenik preispituje proces razvoja europskih država i njihovo političko uređenje u vrijeme Drugog svjetskog rata. POV SŠ D.4.2. Učenik prosuđuje nastanak i nestanak pojedinih država.	Učenik u ispitu znanja: • analizira vojno-političke sporazume u Europi uoči i tijekom Drugoga svjetskog rata, položaj Hrvatske u prvoj jugoslavenskoj državi uoči Drugog svjetskog rata i okolnosti raspada prve jugoslavenske države; • prosuđuje okolnosti stvaranja NDH te antifašistički i partizanski pokret u Drugome svjetskom ratu na prostoru Hrvatske i Jugoslavije; • analizira uzroke, tijek, obilježja i posljedice Drugog svjetskog rata.
Umjetnost i kultura u prvoj polovici 20. stoljeća. Umjetnost i kult ličnosti. Umjetnost otpora.	Domena E. Filozofsko-religijsko-kulturno područje	POV SŠ E.4.1. Učenik prosuđuje ljudsko stvaralaštvo u prvoj polovici 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • analizira odnos politike i umjetnosti u prvoj polovici 20. stoljeća.

DRŽAVNA RAZINA NATJECANJA Školska godina 2025./2026. – IV. razred

Za državno natjecanje u 6 kategoriji: 20. stoljeće zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Politička karta Europe i svijeta nakon Prvog i Drugoga svjetskog rata: parlamentarizam, demokracija i totalitarni sustavi.	Domena D. Politika	POV SŠ D.4.1. Učenik preispituje proces razvoja država i njihovo političko uređenje u svijetu i Europi nakon Prvog i Drugog svjetskog rata.	Učenik u ispitu znanja: • analizira politički poretke u svijetu i Europi nakon Prvog i Drugoga svjetskog rata; • raščlanjuje odluke mirovnih ugovora nakon prvog i Drugog svjetskog rata te njihove posljedice na poslijeratni svijet; • prosuđuje okolnosti stvaranja novih država nakon Prvog i Drugog svjetskog rata.
Povijest i kultura sjećanja u 20. i 21. stoljeću. Uloga institucija u čuvanju kulturne baštine.	Domena E. Filozofsko-religijsko-kulturno područje	POV SŠ E.4.1. Učenik prosuđuje ljudsko stvaralaštvo u 20. i 21. stoljeću.	Učenik u ispitu znanja: • analizira odnos politike i umjetnosti tijekom 20. i 21. stoljeća; • prosuđuje ulogu i značaj povijesti u očuvanju baštine, kulture sjećanja te oblikovanju kolektivne i individualne memorije o prošlosti.
Društveno-političke promjene u Republici Hrvatskoj; Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina u Hrvatskoj. Zbrinjavanje izbjeglih i prognanih. Erdutski sporazum i mirna reintegracija hrvatskog Podunavlja.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.4.1. Učenik prosuđuje odnose različitih društvenih skupina te dinamiku društvenih promjena u Republici Hrvatskoj.	Učenik u ispitu znanja: • analizira društveno političke promjene u Republici Hrvatskoj; • analizira posljedice ratova 20. stoljeća s obzirom na višestruke promjene u društvu u Republici Hrvatskoj.

Dodatna literatura:

Ante NAZOR, *Velikosrpska agresija na Hrvatsku 1990-ih/Greater-Serbian Aggression on Croatia in the 90's*, Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Zagreb, 2011.,

str. 17 - 373. Napomena uz broj stranica: knjiga je dvojezična i ima velik broj fotografija i karata.

Knjiga je dostupna on-line u poveznici:

https://centardomovinskograta.hr/wp-content/uploads/2013/06/Velikosrpska-agresija_korigirano_zaweb-Copy.pdf